

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРІ ПРИМОРСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Анотація. У статті розглянуто проблемні аспекти інноваційно-інвестиційної діяльності в туристичній сфері приморських територій, а саме м. Бердянська, запропоновано заходи впровадження інвестиційної політики в туристичну діяльність і створення сприятливих умов для залучення в економіку міста вітчизняних та іноземних інвестицій, їх ефективного використання, сприяння у впровадженню інвестиційних та інноваційних проєктів, здатних забезпечити зростання обсягів виробництва туристичних послуг і підвищення конкурентоспроможності туристичних продуктів.

Ключові слова: інноваційно-інвестиційна діяльність, туристична сфера, приморські території, інноваційні форми розвитку туризму.

Summary. This article considered problematic aspects of innovation and investment in the tourism sector of coastal areas, namely Berdyansk, the proposed measures implementing the investment policy of the tourist activity and create favorable conditions for attraction of the city economy domestic and foreign investments, their efficient use, promote introduction of investment and innovation that can provide production growth of tourism services and improve the competitiveness of tourism products.

Key words: innovation and investment, tourism sector, coastal areas, innovative forms of tourism development.

Постановка проблеми. Економічний розвиток будь-якої сфери господарства в наш час достатньо залежить від інвестиційної та інноваційної політики підприємств. Вирішення актуальних проблем розвитку туристичної сфери потребує активної інвестиційної та інноваційної діяльності, посилення інноваційного спрямування економіки приморських територій. У наукових працях недостатньо розкриті питання щодо впровадження та розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності приморських територій, саме тому ця тема є актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій: Питання розробки інноваційно-інвестиційної політики держави розглянуті в працях вітчизняних дослідників: Д. Стеценка, В. Симоненко, П. Гудзь, О. Амоша, В. Бодрова, О. Гаврилюка, В. Гейця, Б. Губського, М. Герасимчука, Б. Данилишина, В. Коломійцева, А. Поручника, І. Розпутенка, А. Сухорукова, О. Шатило, а також зарубіжних: Д. Дейкера, Б. Лессера, К. Мейера, А. Хеваса, М. Отта та ін.

Мета статті — розглянути проблемні аспекти розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності в туристичній сфері приморських територій, а саме м. Бердянська, запропонувати заходи впровадження інвестиційної політики в туристичну діяльність.

Виклад основного матеріалу. Інноваційно-інвестиційна діяльність в туристичній сфері передбачає визначення державних і регіональних пріоритетів, а також нову організаційну та структурну переорієнтацію системи наукових досліджень і програмно-проектних розробок, створення інноваційних структур.

За таких умов інвестиційна діяльність приморських територій має бути спрямована на забезпечення:

— соціально-економічного розвитку приморських територій на базі раціонального використання їх рекреаційно-туристичного потенціалу, відтворення місцевих ресурсів та охорони навколишнього середовища;

— підвищення технологічного та інформаційного рівня всіх сфер рекреаційно-туристичної діяльності для досягнення конкурентоспроможності продукту та послуг туристичних підприємницьких структур;

— комплексного розв'язання міжгалузевих науково-технічних та організаційно-управлінських проблем з метою активізації розвитку туризму;

— стратегічного розвитку туризму, сприяння створенню інноваційних форм його організації та управління.

Складовими інноваційно-інвестиційної політики розвитку туризму є: стратегія регіонального розвитку туризму; інвестиційні програми; заходи щодо створення сприятливого інвестиційного клімату; заходи із залучення інвесторів [1, с. 43].

Різноманітність рекреаційно-туристичних територій зумовлює багаторівневу схему формування стратегії регіонального розвитку туризму [2, с. 100]. Це дає змогу диференційовано розробляти практичні заходи з розвитку туризму.

Приморські території м. Бердянська є досить привабливими для інвестування в туристичну галузь завдяки розвинутій інфраструктурі санаторно-курортних закладів, розгалуженій інфраструктурі житлово-комунального господарства,

наявності таких природних ресурсів, як море, цілюще повітря, лікувальні грязі тощо.

У 2012 році обсяг капітальних інвестицій склав 350,4 млн. грн. (187,3 % до попереднього року), у тому числі інвестиції у матеріальні активи — 348,1 млн. грн. (99,4 % до загального обсягу) [3].

У 2014 році підготовлено та направлено до облдержадміністрації документацію щодо інвестиційних проектів для участі у конкурсному відборі інвестиційних програм (проектів), які планується реалізовувати за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку у 2015 році.

У перспективі планується розширити мережу оздоровчих та готельних закладів, створити туристичні центри, розробити нові туристичні маршрути, але слід зазначити, що у формуванні та реалізації інвестиційної політики м. Бердянська мають місце проблемні питання, а саме:

— недосконалість нормативно-правової бази щодо стимулювання зацікавленості іноземних інвесторів;

— відсутність надійної прозорої системи гарантій і страхування інвестицій та захисту прав інвесторів, розвинутої інфраструктури інноваційно-інвестиційної діяльності (курортні парки, курортполіси і т. д.);

— високі відсоткові ставки кредитування інвестиційних проектів комерційними банками;

— відсутність розвинутої інноваційної інфраструктури;

— недостатній рівень кооперації між підприємствами і науковими організаціями, комерціалізації науково-технічних розробок та передання їх до сфери виробництва;

— реалізація наявного освітнього та наукового потенціалу, насамперед вищих навчальних закладів.

Тому до основних завдань та заходів впровадження інноваційно-інвестиційної політики туристичної діяльності можна віднести:

— створення сприятливих умов для залучення в економіку міста вітчизняних та іноземних інвестицій, їх ефективне використання;

— сприяння упровадженню інвестиційних та інноваційних проектів, здатних забезпечити зростання обсягів виробництва туристичних послуг, підвищення конкурентоспроможності туристичних продуктів;

— спрямування бюджетних коштів на пускові об'єкти та на об'єкти, будівництво яких розпочато у минулих роках, з високим ступенем будівельної готовності, з підготовленою проектно-кошторисною документацією, забезпечення на постійній основі контролю за ходом будівництва на них та використанням бюджетних коштів;

— залучення грантових коштів на розвиток інвестиційної та інноваційної діяльності у сфері туризму;

— постійне оновлення баз даних інвестиційних та інноваційних проектів, вільних земельних ділянок та об'єктів туристичного призначення, що можуть бути запропоновані потенційним інвесторам, презентаційних матеріалів щодо інвестиційного потенціалу міста та ін.

Важливим є проведення модернізації і реконструкції туристичних закладів, підняття їх рівня до міжнародних стандартів. При цьому належне місце має бути відведене організації інноваційних форм розвитку туризму.

До таких форм потрібно віднести спеціальні рекреаційно-туристичні зони, курортполіси, туристичні центри, природно-рекреаційні комплекси, кластери та лінійні корпоративні утворення в мережі готельного господарства.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, для підвищення економічної стабільності перспективним напрямком інвестиційної політики приморських територій м. Бердянська має бути створення сприятливих умов для залучення інвестицій та збільшення їх обсягів, подальше поліпшення інвестиційного клімату, допомога в реалізації економічно-значущих інвестиційних проектів із залученням усіх джерел фінансових ресурсів.

Література

1. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком туризму : навч. посіб. / Д. М. Стеченко, І. В. Безуглий та ін. ; за ред. Д. М. Стеченка. — К. : Знання, 2012. — 455 с.
2. Туристична курортологія / укл.: І. Д. Бойко, Л. А. Савранчук. — Чернівці : Рута, 2007. — 116 с.
3. Стратегія розвитку м. Бердянськ на період до 2017 року, м. Бердянськ, 2013 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.rada.berdyansk.net>.
4. Гудзь П. В. Економічні проблеми розвитку курортно-рекреаційних територій / П. В. Гудзь. — Донецьк : Юго-Восток, 2001. — 270 с.
5. Симоненко В. К. Становлення інноваційної моделі розвитку економіки України: проблеми центральної влади і регіонів / В. К. Симоненко // Регіональна економіка. — 2009. — № 3. — С. 11.
6. Розвиток туристичного бізнесу регіону : навч. посіб. / за ред. д-ра екон. наук, проф. І. М. Школи. — Чернівці : Книги-XXI, 2007. — 292 с.